

Επισκόπηση

- Στη σημερινή συγκυρία, και καθώς ξεκινά η διαδικασία της 2ης αξιολόγησης του 3ου Μνημονίου, η ουσιαστική ρύθμιση του χρέους στη διάρκεια του προγράμματος με άμεση ανακοίνωση του περιεχομένου της, όπως υποστηρίζεται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), και όχι μετά την ολοκλήρωση του, όπως προβλέπει η απόφαση του Eurogroup της 25/5/16, θα έδινε το μήνυμα στις αγορές ότι το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο.. Αυτό με τη σειρά του θα μπορούσε να βελτιώσει άρδην τις προσδοκίες των επενδυτών και να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας με άμεσο αναπτυξιακό αντίκτυπο, επιταχύνοντας έτσι την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και την έξοδο από την κρίση. Οι εκλογές στη Γαλλία αλλά κυρίως στη Γερμανία καθυστερούν προσηματικά τις εξελίξεις. Ας μην γελιόμαστε, χωρίς σαφή δέσμευση, και στήριξη με πράξεις, ότι θέλουμε η Ελλάδα να γίνει χώρα προσέλκυσης επενδύσεων, και όχι χώρα φυγής και εξαγοράς επιχειρήσεων, θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί η έξοδος από την κρίση και η χώρα να εισέλθει σε αναπτυξιακή τροχιά. Ταυτόχρονα, και η Ελληνική πλευρά πρέπει να αντιληφθεί ότι κανείς επενδυτής δεν πρόκειται να φέρει τα λεφτά του στην χώρα μόνο και μόνο επειδή έγινε η ρύθμιση του χρέους. Η επιστροφή της χώρας στην κανονικότητα δεν είναι απλά και μόνο ζήτημα υλοποίησης κάποιων τυπικών απαιτήσεων, αλλά μιας βαθύτερης, ουσιαστικής και μόνιμης αλλαγής στον τρόπο που λειτουργεί το κράτος και η οικονομία. Η ταχεία ολοκλήρωση της 2ης αξιολόγησης θα είναι όταν επιτευχθεί ένα θετικό βήμα. Και μια τέτοια κίνηση θα πρέπει να ακολουθηθεί από πρόσθετες πρωτοβουλίες για το κτίσιμο της αξιοπιστίας που απαιτείται, έτσι ώστε να αρχίσουν οι αγορές να εμπιστεύονται την χώρα, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες ανάκαμψης της οικονομίας. Μόνον, έτσι, θα αρχίσουν να γίνονται επενδύσεις, που είναι απαραίτητες για την ταχεία αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης και την έξοδο από την κρίση.
- Η καλή πορεία των καθαρών εσόδων του τακτικού προϋπολογισμού το Σεπτέμβριο αποτελεί την πλέον αξιοσημείωτη εξέλιξη στα δημοσιονομικά μεγέθη. Ενώ αναμένουμε τα αναλυτικά στοιχεία, παραμένει ότι η είσπραξη τόσο των πρώτων εσόδων από τον ΕΝΦΙΑ όσο και η καλή πορεία των εσόδων από ΦΠΑ συνέβαλαν στην εξέλιξη αυτή. Η σχετική ανθεκτικότητα της οικονομίας και της αγοράς εργασίας ωστόσο συνεχίζουν να μην εξασφαλίζουν τη δυναμική που επιτάσσουν οι κοινωνικές προκλήσεις που θέτει η φτωχοποίηση της κοινωνίας.
- Παρόλο που το φορολογικό πλαίσιο αποθαρρύνει τις νέες επενδύσεις, η αναγνώριση της κομβικής σημασίας που έχει η αύξηση της αποτελεσματικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας σε όλο το πλέγμα της οικονομίας ως προς την ενίσχυση της μη μισθολογικής ανταγωνιστικότητας της χώρας, αποτελεί προαπαιτούμενο επιτυχίας του εθνικού σχεδίου ανάπτυξης. Η αναγνώριση αυτή πρέπει να υποστηριχθεί με συγκεκριμένες δράσεις, που περιλαμβάνουν πρωτίστως την προσέλκυση διεθνών μεταφορικών ροών με παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας αλλά και την αναβάθμιση του δικτύου εφοδιασμού εντός της επικράτειας. Παρεμβάσεις προς αυτή τη κατεύθυνση που καθυστερούν σημαντικά να ολοκληρωθούν περιλαμβάνουν την άμεση ενεργοποίηση του Ν4302/14 για την αδειοδότηση του κλάδου, τη βελτίωση της καθημερινής λειτουργίας των κλάδου, την ολοκλήρωση των οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών αλλά και την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών σε όλο το μήκος του εφοδιασμού, από τα τελωνεία μέχρι τον καταναλωτή.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist
E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

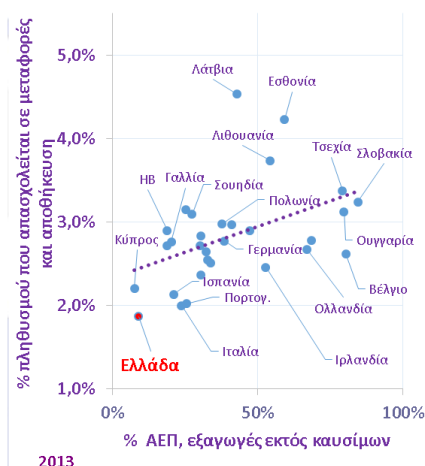
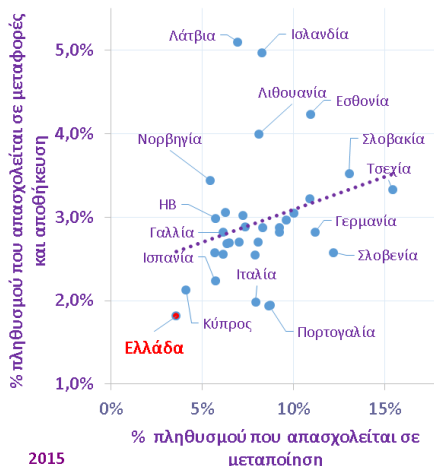
Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor
E: mimitsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor
E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Εφοδιαστική αλυσίδα, εξαγωγές και παραγωγή: Στενά εξαρτώμενοι κλάδοι και συμπληρωματικές θέσεις εργασίας

(Πληθυσμός και απασχόληση άνω των 15 ετών, Eurostat)

Η ρύθμιση του χρέους είναι αναγκαία όχι όμως και πανάκεια.

Μετά από ένα χρόνο εφαρμογής του εμπροσθοβαρούς προγράμματος προσαρμογής του 3ου Μνημονίου, η γεφύρωση των δισιστάμενων απόψεων μεταξύ ΔΝΤ και Ευρωπαϊκών Θεσμών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας) ως προς την απόδοση των μέτρων περιορισμού του ελλείμματος του συνταξιοδοτικού συστήματος, το μείγμα πολιτικής που στηρίζεται υπέρμετρα στην υπερφορολόγηση, και την αναγκαιότητα ελάφρυνσης του χρέους, είναι απολύτως αναγκαία για να την επιστροφή σε σταθερούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Η θέση του ΔΝΤ είναι ότι το φορολογικό σύστημα, με το υψηλό αφορολόγητο και την ακραία επιβάρυνση των συνεπών φορολογουμένων και οργανωμένων επιχειρήσεων με υψηλούς φόρους και εργοδοτικές εισφορές, και τη συνεπαγόμενη εξαίρεση άνω του 50% του πληθυσμού από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος, δρα αντανάπτυξιακά, εμποδίζοντας την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας και τη δημιουργία εισοδημάτων και απασχόλησης. Ταυτόχρονα, η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας κρίνεται ανεπαρκής, με το έλλειμμα του συνταξιοδοτικού συστήματος (10% του ΑΕΠ) να παραμένει 4 φορές μεγαλύτερο από το μέσο έλλειμμα στην ΕΕ28, παρά τις πρόσφατες μειώσεις των συντάξεων. Με βάση τις τάσεις αυτές, το ΔΝΤ θεωρεί ότι το πρωτογενές πλεόνασμα δεν θα υπερβεί το 1,5% του ΑΕΠ το 2018 και μετά, ο δυναμικός μακροπρόθεσμος ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας θα παραμείνει υποτονικός (1 ¼ %), και ως εκ τούτου οι ακαθάριστες δανειακές ανάγκες (δημοσιονομικό ισοζύγιο συν πληρωμές χρεολυσίων) της χώρας θα διαμορφώνονται για πολλά χρόνια πάνω από το 15% του ΑΕΠ, καθιστώντας, έτσι, το χρέος μη βιώσιμο.

Με τις παραδοχές αυτές, το ΔΝΤ προκρίνει τη δραστική εμπροσθοβαρή αναδιάρθρωση του χρέους. Σύμφωνα με την τελευταία άσκηση του ΔΝΤ για τη βιωσιμότητα του χρέους ([IMF, Greece, Preliminary Debt Sustainability Analysis, May 2016](#)), ρυθμίσεις περαιτέρω επιμήκυνσης της διάρκειας των δανείων που έχουν δοθεί στο πλαίσιο των Μνημονίων, περαιτέρω αναβολής των πληρωμών εξυπηρέτησης του χρέους και επέκτασης των περιόδων χάριτος, καθώς και επαναπροσδιορισμού των κυμαινόμενων επιτοκίων σε σταθερά χαμηλό επίπεδο για τις επόμενες δεκαετίες, μπορούν συνδυαστικά να επαναφέρουν τις ακαθάριστες δανειακές ανάγκες της χώρας σε τροχιά αποκλιμάκωσης και σε επίπεδα συμβατά με τη βιωσιμότητα του χρέους. Το ΔΝΤ, επιπλέον, επιμένει ότι η εφαρμογή των μέτρων ελάφρυνσης του χρέους πρέπει να ολοκληρωθεί στη μεσοπρόθεσμη περίοδο, μέχρι την ολοκλήρωση του 3ου Μνημονίου στα μέσα του 2018, με την ανακοίνωση των μέτρων ελάφρυνσης του χρέους να λαμβάνει χώρα στη βραχυπρόθεσμη περίοδο, δηλαδή πριν το τέλος του 2016. Μακροπρόθεσμα, στους σχεδιασμούς του ΔΝΤ περιλαμβάνεται, επίσης, και ένας αυτόματος μηχανισμός αναλογικής ρύθμισης του χρέους, στο βαθμό που ο ρυθμός ανάπτυξης υπόκειται σε εξωγενείς αναταράξεις προς τα κάτω. Με τον τρόπο αυτό, το ΔΝΤ θα μπορεί να επανέλθει με χρηματοδότηση στο πρόγραμμα, έχοντας διασφαλισμένη τη βιωσιμότητα του χρέους, ενώ ταυτόχρονα θα δοθεί ένα ισχυρό μήνυμα στις αγορές ότι η Ευρώπη στηρίζει έμπρακτα τη ρύθμιση του ελληνικού χρέους.

Το πρόβλημα, βεβαίως, με τη προσέγγιση αυτή του ΔΝΤ είναι ότι οι Ευρωπαίοι εταίροι (το Eurogroup) δίνουν τελείως διαφορετικό περιεχόμενο στη χρονική κατανομή των μέτρων και στο είδος των παρεμβάσεων ρύθμισης του χρέους. Ουσιαστικά, στην απόφαση του Eurogroup της 25/5/2016, η βραχυπρόθεσμη περίοδος περιλαμβάνει σχεδόν ασήμαντα σε μέγεθος μέτρα ρύθμισης του χρέους, που θα εφαρμοσθούν στην περίοδο μετά την ολοκλήρωση της 1ης Αξιολόγησης (που τεχνικά θα κλείσει μάλλον στις 24/10/2016) και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος. Η μεσοπρόθεσμη περίοδος ξεκινά μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος (μέσα του 2018), περιλαμβάνει κάποια από τα μέτρα που προτείνει το ΔΝΤ, εάν χρειασθούν, ώστε οι μακροπρόθεσμες ακαθάριστες δανειακές ανάγκες να παραμείνουν σε επίπεδο συμβατό με τη βιωσιμότητα του χρέους, όπως αυτό θα αξιολογηθεί τότε. Τέλος, στη μακροπρόθεσμη περίοδο,

Πίνακας 1: Κρίσιμα παραδοτέα 2ης αξιολόγησης 3ου Ελληνικού προγράμματος με άμεση σημασία για την αγορά που έχουν εκπληρωθεί (Πηγή: Πρώτη αξιολόγηση, συμπληρωματικό μνημόνιο, αξιολόγηση ΣΕΒ)

Ενσωμάτωση οδηγιών και σχεδιασμός για TARGET MODEL ενέργειας - εκκρεμεί η εφαρμογή στην πράξη
Εκκίνηση διαδικασίας για πώληση 20% ΑΔΗΜΕ
Ρυθμιστικά θέματα οργανισμών λιμένων
Ενεργοποίηση αρχής λιμένων
Ενσωμάτωση οδηγιών για δημόσιες προμήθειες, συμβάσεις και έργα - εκκρεμεί η εφαρμογή στην πράξη

Πίνακας 2: Κρίσιμα παραδοτέα 2ης αξιολόγησης 3ου Ελληνικού προγράμματος με άμεση σημασία για την αγορά με μερική ή χωρίς εκπλήρωση (Πηγή: Πρώτη αξιολόγηση, συμπληρωματικό μνημόνιο, αξιολόγηση ΣΕΒ)

Νομοθεσία για αδειοδότηση σε 3 κλάδους (έχει οριστεί σε πρώτη φάση τρόφιμα, τουρισμός και μεταποίηση)
Νομοθεσία για σημεία μιας στάσης για επιχειρήσεις
Υιοθέτηση μέτρων σε συνέχεια των πρώτων ex post impact assessments (επιχειρηματικά πάρκα, "bake-off", τσιμέντο, παιδικό γάλα πρώτης ηλικίας, προσφορές και εκπτώσεις, μη συνταγογραφούμενα φάρμακα και βιταμίνες)
Δευτερεύουσα νομοθεσία για νέο σύστημα αξιολόγησης στο δημόσιο
Νομοθεσία για νέο σύστημα κινητικότητας στο δημόσιο
Υιοθέτηση σχεδίου δράσης για αδήλωτη εργασία
Αναδιοργάνωση τελωνείων
Ευθυγράμμιση νομοθεσίας με διεθνείς βέλτιστες πρακτικές στις εργασιακές σχέσεις
Νέος νόμος για κτηματολόγιο
Νέοι κανόνες για ύδρευση
Εφαρμογή νόμου για εφοδιαστική αλυσίδα
Νομοθέτηση αλλαγών σε κοινωνικές παροχές
Εξέταση επιδοτήσεων σε μεταφορές
Νομοθεσία για οργάνωση και ανεξαρτησία ΡΑΕ
Νομοθεσία για Επιτροπή Ανταγωνισμού
Νομοθεσία για ηλεκτρονικές πληρωμές
Ολοκλήρωση αναδιοργάνωσης υπηρεσιών τελωνείων
Διατύπωση συστάσεων αξιολόγησης νόμων για αδειοδότηση, επενδύσεις και διοικητικά βάρη
Νομοθεσία για εφαρμογή συστάσεων Toolkit III ΟΟΣΑ (σε συνέχεια διατύπωσης προτάσεων)
Διατύπωση προτάσεων Toolkit III ΟΟΣΑ (Κατασκευές, Μέσα μαζικής ενημέρωσης, χονδρικό εμπόριο, ηλεκτρονικό εμπόριο, μεταποίηση, φάρμακα, χημικά, ελαστικά, χαρτί, ηλεκτρικός εξοπλισμός, τύπος και εκτυπώσεις και αναπαραγωγή μαγνητοφωνημένων μέσων)

το Eurogroup συμφωνεί σε έναν μηχανισμό ad hoc ρυθμίσεων του χρέους, σε περίπτωση όπου το χρέος εξελίσσεται σύμφωνα με το δυσμενές σενάριο βιωσιμότητας, που περιλαμβάνουν **κάποια επιπρόσθετα μέτρα σε συνέχεια εκείνων που προβλέπονται στη μεσοπρόθεσμη περίοδο**. Σε κάθε περίπτωση, στην απόφαση του Eurogroup, που προφανώς έχει αποδεχθεί πλήρως η ελληνική πλευρά, αναγνωρίζεται ότι είναι σχεδόν αδύνατο να ληφθούν πιο συγκεκριμένα μέτρα εδώ και τώρα, όπως επιθυμεί το ΔΝΤ, καθώς είναι εξίσου αδύνατο να προβλεφθεί το μακρινό μέλλον.

Το αδιέξοδο που προκύπτει από τις δύο διαφορετικές θεωρήσεις είναι προφανές. Η χώρα εγκλωβίζεται σε μία κατάσταση όπου οι επενδυτές δεν μπορούν να αξιολογήσουν με σαφήνεια τη βιωσιμότητα του χρέους καθώς, σύμφωνα με το Eurogroup, αυτό εξαρτάται από την πιστή ή όχι εφαρμογή συνεχών Μνημονίων στις δεκαετίες που ακολουθούν. Πρέπει να σημειωθεί, βεβαίως, ότι στο τέλος θα υπερισχύσει αυτό που έχει αποφασίσει το Eurogroup, παρά την αντίθετη άποψη του ΔΝΤ. Η Ευρώπη, βεβαίως, αναλαμβάνει τον κίνδυνο το ΔΝΤ να μην συμμετάσχει χρηματοδοτικά στο πρόγραμμα, αλλά αυτό μάλλον είναι το έλασσον. Σε κάθε περίπτωση, το ΔΝΤ θα εξακολουθήσει να αξιολογεί την ελληνική οικονομία μιας και έχει ήδη δανείσει στην χώρα €32,1 δις στα δύο πρώτα Μνημόνια, έναντι €194,8 δις, των υπολοίπων θεσμών. Εν προκειμένω, στο τρίτο Μνημόνιο προβλέπεται χρηματοδότηση €64,6 δις, εκ των οποίων €31,7 δις έχουν ήδη εκταμιευθεί, περιλαμβανομένων των €10,3 δις της δεύτερης εκταμίευσης στη βάση της 1ης αξιολόγησης. Σημειώνεται ότι η 2η αξιολόγηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς, θα οδηγήσει σε εκταμίευση €6,1 δις.

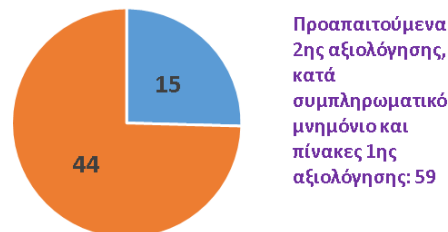
Με αυτά τα δεδομένα, η Ελλάδα βρίσκεται εγκλωβισμένη μεταξύ σφύρας και άκμονος. Αφενός είναι δύσκολο να τελεσφορήσει η ελληνική, διεκδίκηση για άμεση και ουσιαστική, που να υπερβαίνει την απόφαση του Eurogroup, ρύθμιση του χρέους πριν το τέλος του έτους, αφετέρου η πίεση για εφαρμογή της πολιτικής ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στα ελληνικά ομόλογα, ή οποιαδήποτε άλλη ενέργεια που δεν έχει συμφωνηθεί παραμένει μετέωρη. Ας μην ξεχνάμε βέβαια ότι η άποψη του ΔΝΤ για την εμπροσθοβαρή ρύθμιση του χρέους προέρχεται από τη διαπίστωση ότι δεν υπάρχει ιδιοκτησία του προγράμματος στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, η περικοπή δαπανών δεν γίνεται στη βάση στοχευμένων μέτρων αλλά παρεμβάσεων οριζόντιου χαρακτήρα, και η αύξηση των εσόδων πραγματοποιείται με προσφυγή σε αδιέξοδες, αναδιανεμητικού χαρακτήρα, φορολογικές πολιτικές που καταστρέφουν τα κίνητρα για εργασία κα ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο συμπίεσης της πραγματικής οικονομίας, τα προαπαιτούμενα που αφορούν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος υλοποιούνται αργά: Εκ των 59 κρίσιμων παραδοτέων (key deliverables) της αξιολόγησης αυτής μόνο 5 που σχετίζονται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα της αγοράς έχουν εκπληρωθεί (Πίνακας 1), και η εκπλήρωση αυτή δεν συνεπάγεται αυτόματα «αλλαγές προς το καλύτερο στο πεδίο μάχης της αγοράς». Ακόμα και αν σε αρκετά προαπαιτούμενα υπάρχει κάποια προεργασία, η οποία κατά περίπτωση μπορεί να είναι ουσιαστική, παραμένουν προς υλοποίηση πολλές σημαντικές δράσεις που είναι κρίσιμες για την αγορά (Πίνακας 2, Διάγραμμα 1).

Επιπλέον, η ουσιαστική βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος συχνά απαιτεί μια προσπάθεια που ξεπερνάει τα στενά μνημονιακά προαπαιτούμενα. Ενδεικτικά, η υιοθέτηση μιας στρατηγικής για την καλύτερη νομοθέτηση δεν αποτελεί προαπαιτούμενο, αν και αναφέρεται στο μνημόνιο. Συνεπώς, η προώθηση αυτής της μεταρρύθμισης συνεχίζει να μην αποτελεί προτεραιότητα, παρόλο που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διαχρονική βελτίωση της ποιότητας όλων των νόμων και τελικά ουσιαστικής αναβάθμισης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος της χώρας. Σίγουρα πολλά από τα ζητήματα αυτά έχουν τεχνικές δυσκολίες και δεν μπορούν να εφαρμοστούν τόσο εύκολα όσο η αύξηση στους συντελεστές ενός φόρου. Από την άλλη εξίσου πολλά από αυτά τα ζητήματα, αποτελούν πλέον αντικείμενο συζήτησης για 7 χρόνια.

Η αργή πρόοδος των χρήσιμων μεταρρυθμίσεων πρέπει να συγκριθεί με το βάρος που έχει επωμιστεί ο ιδιωτικός τομέας μέσω της αύξησης της αβεβαιότητας και του αποκλεισμού του από χρηματοδότηση με

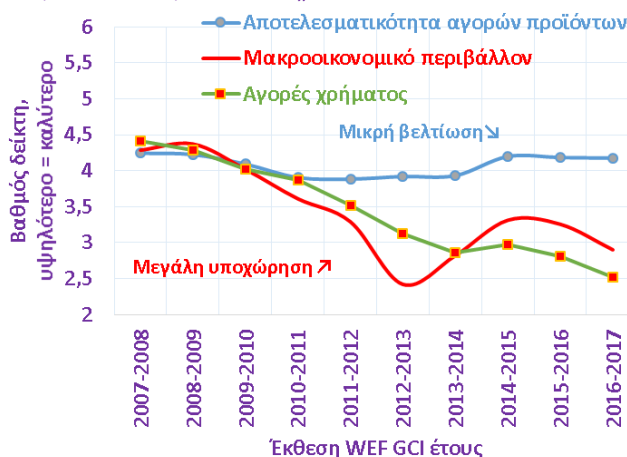
Διάγραμμα 1: Κρίσιμα παραδοτέα 2ης αξιολόγησης 3ου προγράμματος με πλήρη ή έως μερική εκπλήρωση τυπικών μνημονιακών υποχρεώσεων (Πηγή: Πρώτη αξιολόγηση, συμπληρωματικό μνημόνιο, αξιολόγηση ΣΕΒ)

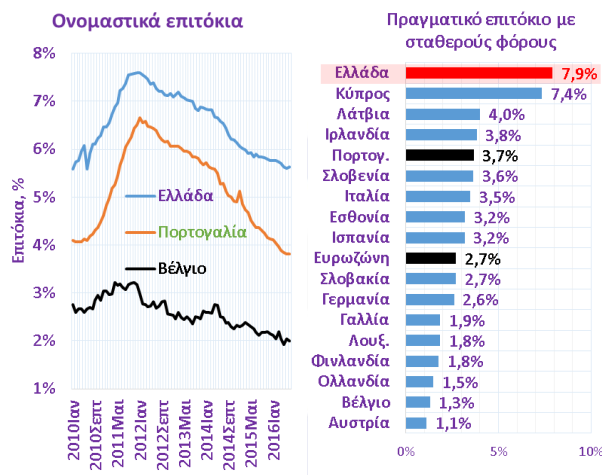
■ Εκπλήρωση τυπικών υποχρεώσεων ΜΟΥ

■ Όχι εκπλήρωση - δυνητικά με βήματα προς εκπλήρωση

Διάγραμμα 2: Μικρή βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος, μεγάλη υποχώρηση σε μακροοικονομική σταθερότητα και ιδιωτική πρόσβαση σε χρηματοδότηση (Πηγή: World Economic Forum, GCI 2016-17, υποδείκτες)

Διάγραμμα 3: Κόστος χρήματος για επιχειρήσεις, ονομαστικά και πραγματικά με σταθερούς φόρους επιτόκια σε υφιστάμενα δάνεια διάρκειας έως 1 έτος (Πηγή: ΕΚΤ, Eurostat για πληθωρισμό με σταθερούς φόρους)

εύλογους όρους. Στη σύγκριση αυτή φαίνεται αμέσως πως η όποια πρόοδος στα διαρθρωτικά μέτωπα δεν αρκεί για να αναμετρηθεί με τα βάρη που εμποδίζουν την ανάπτυξη (Διάγραμμα 2). Οι σχετικά διστακτικές μεταρρυθμίσεις, στο πλαίσιο ακραίας υπερφορολόγησης των συνεπών και με πραγματικό κόστος χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων 400% υψηλότερο των σημαντικότερων ευρωπαϊκών ανταγωνιστών τους (Διάγραμμα 3) αδυνατούν να ξεδιπλώσουν τις θετικές τους συνέπειες στην ανάπτυξη και απασχόληση. Επιπλέον, η αποσπασματική προώθηση πολλών μεταρρυθμίσεων, αντί της συνεκτικής και αποφασιστικής τους προώθησης σαν ένα ενιαίο σύνολο αναπτυξιακών μέτρων παράλληλα με αποτελεσματικές δράσεις υποστήριξης της κοινωνίας και των εργαζομένων, υπονομεύει τις θετικές επιπτώσεις της κάθε επιμέρους μεταρρύθμισης. Έτσι, η ταχύτερη προώθηση πολλαπλών μεταρρυθμίσεων που μειώνουν το μη μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων, βελτιώνουν τις υποδομές της χώρας και διευκολύνουν την είσοδο και έξοδο επιχειρήσεων από την αγορά ταυτόχρονα με μέτρα όπως η στήριξη μέσω υποδομών ή παροχών των εργαζομένων οικογενειών με προστατευόμενα μέλη ή ανήλικα παιδιά θα έφερναν σίγουρα καλύτερα αποτελέσματα. Το ίδιο ισχύει και για τις μνημονιακές δράσεις που στοχεύουν στην αποκατάσταση της πρόσβασης των Ελληνικών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση υπό εύλογους όρους. Τα μέτρα που έχουν δρομολογηθεί πρέπει να ολοκληρωθούν, αλλά και να συμπληρωθούν με πρωτοβουλίες που στην πράξη να εντάξουν εκ νέου την Ελλάδα στην ενιαία αγορά χρήματος και κεφαλαίων.

Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις

Εκτέλεση προϋπολογισμού: Η εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού Ιανουαρίου –Σεπτεμβρίου 2016 δείχνει ότι τα τακτικά έσοδα είναι αυξημένα 10,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Ιαν-Σεπ. του 2015 (αυξημένα €1,8 δις το Σεπ. 2016 σε σύγκριση με τον Σεπ. 2015) και, για πρώτη φορά, αυξημένα σχεδόν 5% έναντι του στόχου (Πίνακας 3). Η εξέλιξη αυτή φαίνεται να αντικατοπτρίζει την καλή πορεία των εσόδων μετά τα μέτρα που λήφθηκαν το καλοκαίρι, μαζί με την επίπτωση των αυξημένων ελέγχων καθώς και την έναρξη είσπραξης του ΕΝΦΙΑ (Διάγραμμα 4). Καθώς οι πρωτογενείς δαπάνες, αν και αυξημένες κατά 3% σε σχέση με το 2015, παραμένουν σαφώς κάτω του στόχου (σχεδόν €2 δις συγκράτηση έναντι του στόχου), το πρωτογενές αποτέλεσμα ανήλθε στα €5,4 δις (αυξημένο κατά 88%) ενώ και το ισοζύγιο μετά τον συνυπολογισμό των τόκων ήταν θετικό (€535 πλήν εκτάκτων) έναντι στόχου για αρνητικό ισοζύγιο €3 δις. Οι αποκλίσεις εσόδων και δαπανών του προϋπολογισμού επενδύσεων περίπου αντισταθμίζουν η μία την άλλη, και αυτό αναμένεται να αλλάξει μόνο προς το τέλος του έτους. Την ίδια ώρα επιταχύνεται η καταβολή ληξιπρόθεσμων οφειλών του κράτους από τον ειδικό λογαριασμό, στα πλαίσια των μνημονιακών υποχρεώσεων, με την αποπληρωμή να φτάνει τα €1,71 δις από €1,34 δις τον Αύγουστο, αυξημένη κατά €370 εκατ. Παραμένει πάντως το ερώτημα, τη στιγμή που αυξάνονται οι ενδείξεις οικονομικής μετανάστευσης επιχειρήσεων και επαγγελματιών, αν διαχρονικά η εξέλιξη της φορολογητέας ύλης που παραμένει στη χώρα θα επιτρέψει τη συνέχιση της καλής πορείας των εσόδων.

ΑΕΠ: Στα €175,7 δις. διαμορφώθηκε το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές το 2015 σύμφωνα με τη 2^η εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ, παρουσιάζοντας μείωση -1,3% σε σύγκριση με το 2014, έναντι -0,9% σύμφωνα με την πρώτη εκτίμηση, ενώ σε όρους όγκου, το ΑΕΠ εμφανίζεται μειωμένο -0,2% (όσο και κατά την πρώτη εκτίμηση). Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, η αναθεώρηση των στοιχείων, οφείλεται κυρίως στην ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών του 2015, των στοιχείων για την εξέλιξη του κλάδου των πλωτών μεταφορών και των στοιχείων εξωτερικού εμπορίου για την εξέλιξη των εισαγωγών πλοίων.

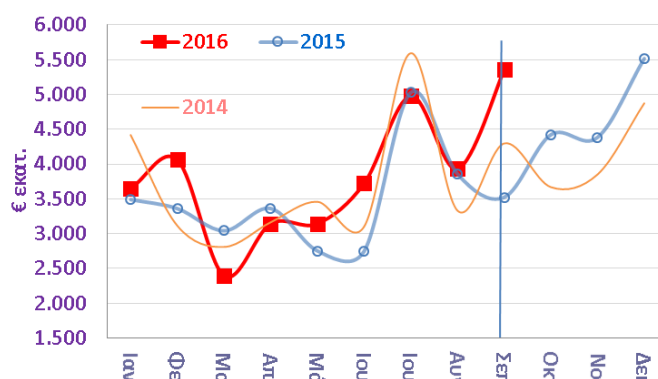
Αγορά εργασίας: Οι καθαρές 7.788 προσλήψεις του Σεπτεμβρίου 2016, ως καθαρό αποτέλεσμα των 230.580 προσλήψεων και 222.792 αποχωρήσεων αποτελούν, για Σεπτέμβριο, μια καλή, αλλά όχι κορυφαία, επίδοση. Έτσι η δυναμική του καλοκαιριού συνεχίζεται, αλλά με λιγότερη ένταση στις αρχές του φθινοπώρου. Το ισοζύγιο αυτό προκύπτει εντός του πλαισίου αυξημένων προσλήψεων και αποχωρήσεων, όπως συμβαίνει κάθε Σεπτέμβριο λόγω των αυξημένων αποχωρήσεων από επιχειρήσεις καταλυμάτων και εστίασης με την

Πίνακας 3: Εκτέλεση τακτικού προϋπολογισμού (Υπ. Οικ. Σεπτ. 2016)

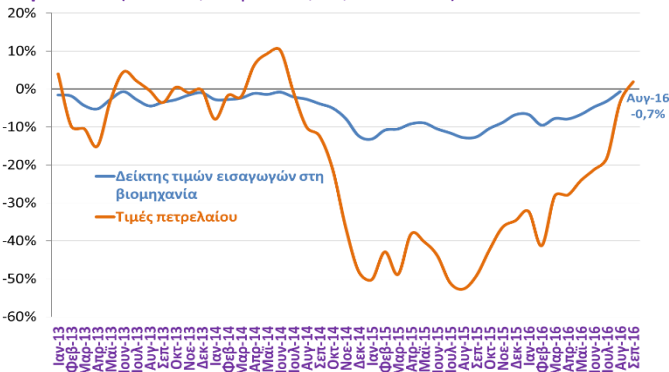
Ισοζύγιο κ.π. (*)	Ιανουάριος - Σεπτέμβριος					
	2015	2016	Δ %	Στόχος	Δε με στόχο	Δ % με στόχο
€ εκατ.						
Καθαρά έσοδα τ.π. (*)	31.163	34.380	10,3%	32.839	1.541	4,7%
Έσοδα ΠΔΕ	2.069	2.575	24,5%	3.115	-540	-17,3%
Πρωτ. δαπάνες τ.π. πλην τόκων	28.338	29.183	3,0%	31.097	-1.914	-6,2%
Δαπάνες ΠΔΕ	2.170	2.681	23,5%	3.055	-374	-12,2%
Πρωτογενές αποτέλεσμα κ.π. (*)	2.859	5.383	88,3%	1.836	3.547	93,2%
Ισοζύγιο κ.π. (*)	-2.117	535		-3.094	3.629	

(*) έχουν αφαιρεθεί €71 εκατ. έσοδα αποκρατικοποιήσεων, που έχουν αφαιρεθεί και από τον στόχο, και αντίστοιχα €213εκατ. το 2015. επίσης, έχουν αφαιρεθεί €291 εκατ. από ANFA/SMP όπως και πληρωμή €555 εκατ. από το ΤΧΣ για το 2015, και αντίστοιχα €375 ANFA/SMP για το 2016 καθώς και το μέρισμα της ΤΓΕ, που είναι αυξημένο το 2016 στα περίπου €425 εκατ.

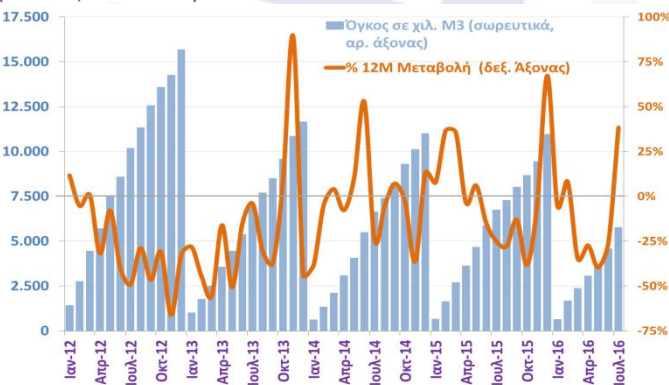
Διάγραμμα 4: Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (Υπ. Οικ. Σεπτ. 2016)

Διάγραμμα 5: Δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία και τιμές πετρελαίου (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2016, FT, Σεπ. 2016)

Διάγραμμα 6: Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2016)

ταυτόχρονη αύξηση των εποχικών προσλήψεων στην εκπαίδευση. Οι τελευταίες συνεισφέρουν επίσης στην αύξηση, κάθε Σεπτέμβριο αλλά και φέτος, της μερικής απασχόλησης στις νέες προσλήψεις. Το ποσοστό αυτό φέτος κινείται συνεπώς στα αυξημένα για Σεπτέμβριο ποσοστά, παραμένει όμως συγκρίσιμο με τα αντίστοιχα ποσοστά του Σεπτεμβρίου των ετών 2013-2015.

Τιμές εισαγωγών στη βιομηχανία: Στο -0,7% περιορίστηκε ο ρυθμός μείωσης των τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία τον Αύγουστο του 2016 (έναντι -6,7% κατά μέσο όρο το διάστημα Ιαν - Ιουλ 2016), με την επίδραση της πτώσης των τιμών πετρελαίου να μειώνεται, καθώς τον Σεπτέμβριο καταγράφουν αύξηση σε ετήσια βάση (+1,9%) για πρώτη φορά έπειτα από 26 συνεχείς μήνες υποχώρησης (Διάγραμμα 5).

Οικοδομική δραστηριότητα: Άνοδο +38,3% σημείωσε η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα τον Ιούλιο του 2016 σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2015, έπειτα από πτώση κατά -20% περίπου κατά μέσο όρο το Α' 6μηνο του 2016. Η μεταβολή τον Ιούλιο είναι θετική σε όλες τις περιοχές με εξαίρεση τη Δυτική (-12,1%) και Στερεά Ελλάδα (-53,8%) και το Βόρειο Αιγαίο (-21,5%). Σημειώνεται ότι το Α' 6μηνο του 2015 η οικοδομική δραστηριότητα είχε σημειώσει άνοδο +11% περίπου, κυρίως λόγω ανακαινίσεων και νέων οικοδομών σε τουριστικές περιοχές, ενώ τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2015, όταν επιβλήθηκαν τα capital controls, μειώθηκε κατά -25,2% και -27,8% αντίστοιχα (Διάγραμμα 6).

Γεωργικοί δείκτες τιμών: Αύξηση +1% κατέγραψε ο δείκτης τιμών εκρών στη γεωργία και κτηνοτροφία τον Αύγουστο του 2016, ενώ οι τιμές εισροών συνέχισαν να υποχωρούν (-1,5%). Από το φθινόπωρο του 2014 έως και το τέλος του 2015 οι τιμές αγροτικών προϊόντων κινήθηκαν ανοδικά, σε αντίθεση με τις τιμές πρώτων υλών οι οποίες υποχωρούν για σχεδόν 3 έτη, επηρεάζοντας θετικά το αγροτικό εισόδημα. Η εικόνα αυτή αντιστράφηκε το διάστημα Ιαν – Μαΐ 2016, ενώ από τον Ιούνιο του 2016 οι τιμές αγροτικών προϊόντων αυξάνονται εκ νέου.

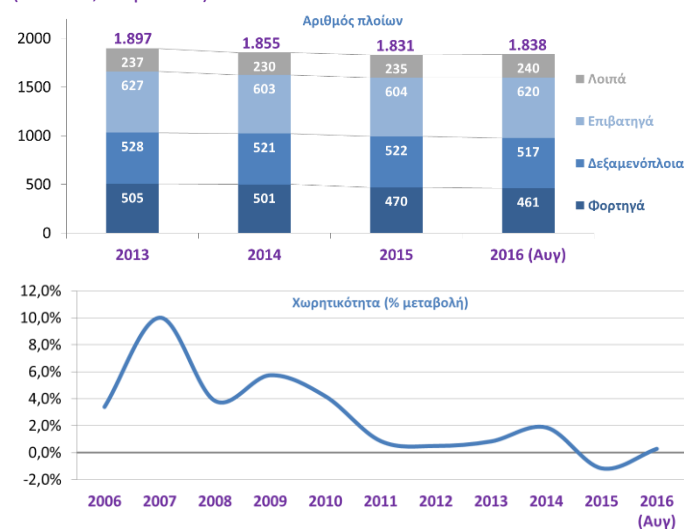
Εμπορικός στόλος: Οριακή αύξηση παρουσίασε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Αύγουστο του 2016 (+0,1%) σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι, με τον αριθμό των πλοίων να ανέρχεται σε 1.838 (έναντι 1.837 και 1.831 τον Αύγουστο και τον Δεκέμβριο του 2015 αντίστοιχα). Αύξηση σημείωσε επίσης η ολική χωρητικότητα (+0,5%), με την πτωτική πορεία που διαμορφώθηκε το 2015 να παρουσιάζει σημάδια αντιστροφής (Διάγραμμα 7).

Συνθήκες διαβίωσης νοικοκυριών: Στην πρώτη τριάδα των χωρών της ΕΕ με τα υψηλότερα ποσοστά πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας το 2015 βρέσκεται η Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. Ειδικότερα, το 2015 το 35,7% του πληθυσμού της Ελλάδας (3,8 εκατ.) βρισκόταν αντιμέτωπο με τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, έναντι 28,1% το 2008. Τα δύο υψηλότερα αντίστοιχα ποσοστά καταγράφηκαν στη Βουλγαρία (41,3%) και στη Ρουμανία (37,3%), ενώ συνολικά στην ΕΕ το ποσοστό αυτό επανήλθε το 2015 στα επίπεδα του 2008, δηλαδή στο 23,7%, με την Τσεχία, τη Σουηδία και την Ολλανδία να παρουσιάζουν τα μικρότερα ποσοστά (14%, 16% και 16,8% αντίστοιχα, Διάγραμμα 8).

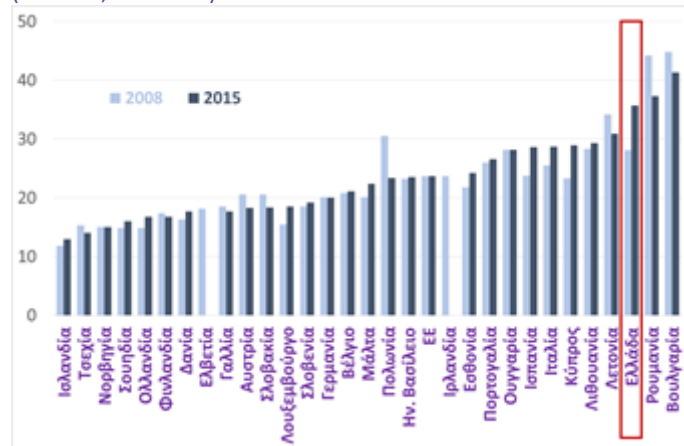
Η υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για την εφοδιαστική αλυσίδα ως προϋπόθεση ανάκαμψης της χώρας

Η εφοδιαστική αλυσίδα έχει εδραιωμένη συνεισφορά στην εθνική οικονομία. Σύμφωνα με έρευνα της Ελληνικής Εταιρείας Logistics, στον κλάδο δραστηριοποιούνται 30.000 επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 50.000 εργαζομένους και παράγουν το 11% του ΑΕΠ περίπου (μαζί με τη σημαντική συνεισφορά 3,6% του ΑΕΠ της ποντοπόρου ναυτιλίας) έναντι 14% της Ε.Ε. Παράλληλα, σύμφωνα με στοιχεία εθνικών λογαριασμών, ο κλάδος μεταφοράς και αποθήκευσης γενικότερα (χωρίς την ποντοπόρο ναυτιλία) παράγει το 9% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (έναντι 6% κατά μέσο όρο στην ΕΕ) και συγκεντρώνει το 5% της συνολικής απασχόλησης (Διάγραμμα 9). Την ίδια ώρα, η χώρα υστερεί στον δείκτη επίδοσης του κλάδου Logistics Performance Index (LPI) της World Bank (Διάγραμμα 10) σε σχέση με τις ανταγωνίστριες της περιοχής, με βασικότερες ελλείψεις στις μεταφορικές υποδομές, στην ποιότητα και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών που υπονομεύουν τη συνεισφορά του κλάδου, πλὴν της ποντοπόρας ναυτιλίας. Η υστέρηση της χώρας σε

Διάγραμμα 7: Δύναμη και χωρητικότητα ελληνικών εμπορικών πλοίων (100 ΚΟΧ και άνω) (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2016)

Διάγραμμα 8: Ποσοστό πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (Eurostat, Οκτ. 2016)

Διάγραμμα 9: Συνεισφορά κλάδου μεταφοράς και αποθήκευσης (Eurostat, Εθνικοί λογαριασμοί, 2015 – στοιχεία για την ΕΕ-28 2014)

Σημ.: Τα ποσοστά ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας και απασχόλησης έχουν υπολογιστεί εξαιρουμένου του κλάδου αγοράς ακινήτων καθώς εκεί καταγράφονται τα τεκμαρτά ενοίκια τα οποία δεν αντανακλούν παραγωγική δραστηριότητα.

αυτές τις υπηρεσίες, τόσο σε ό,τι αφορά την ανταγωνιστικότητα όσο και σε ό,τι αφορά τη συνεισφορά στην προστιθέμενη αξία, χωρίς την πομπολόγια ναυτιλία, καθώς και την απασχόληση, συνδέεται με την υστέρηση της «Ελλάδας που παράγει και εξάγει» (Διάγραμμα πρώτης σελίδας). Αυτό συμβαίνει διότι οι υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας είναι κρίσιμες για τις επιχειρήσεις που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά, και κατ'επέκταση οι αδυναμίες στην ανταγωνιστική λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας επιβαρύνουν σημαντικά και αναίτια τη μη μισθολογική ανταγωνιστικότητα των Ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων. Επίσης, η αξιοποίηση των διεθνών μεταφορικών ροών και η παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας στις ροές αυτές είναι ακόμα περιορισμένη, παρότι αποτελεί σημαντικότερη αναπτυξιακή ευκαιρία σε σχέση με την κάλυψη των αναγκών της εγχώριας παραγωγής.

Η ανταγωνιστικότητα της αγοράς υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας προς τρίτους (3PL) και ειδικά προς διεθνείς μεταφορικές ροές υπονομεύεται από χαρακτηριστικά όπως ο κατακερματισμός και οι περιορισμένες οικονομίες κλίμακας. Συγκεκριμένα, τα 2/3 των αποθηκών έχουν έκταση κάτω των 10.000 τμ., με το 45% να είναι κάτω από τα 5.000 τμ., ενώ αναφορικά με τον κύκλο εργασιών, περίπου οι μισές εταιρίες 3PL κατατάσσονται στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων (κύκλος εργασιών <€10εκ).

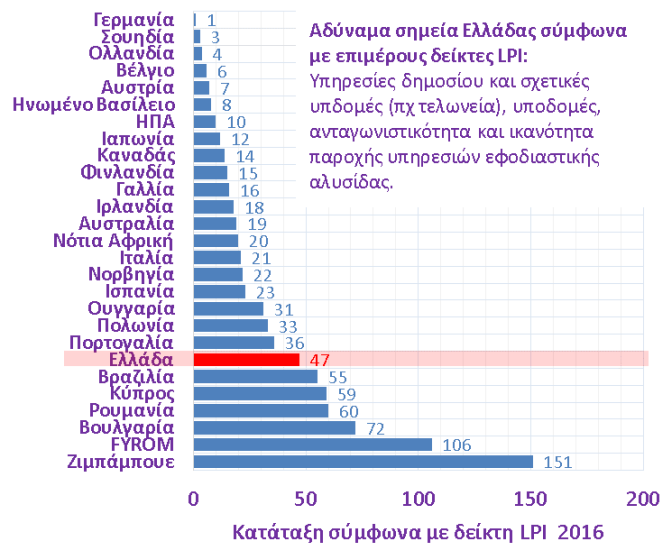
Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει η τάση των ελληνικών μεταποιητικών και εμπορικών επιχειρήσεων να οργανώνουν την εφοδιαστική αλυσίδα τους εσωτερικά σε αναλογία 80-20, ενώ στις ανεπτυγμένες (ως προς την εφοδιαστική) χώρες της Ε.Ε. η αναλογία αυτή συχνά αντιστρέφεται (Διάγραμμα 11). Η εικόνα αυτή συνδέεται άμεσα με τις θεσμικές αδυναμίες της χώρας, όπου η μέχρι πριν λίγα χρόνια αυστηρή ρύθμιση, για παράδειγμα, των οδικών εμπορευματικών μεταφορών οδήγησε στη διαχρονική μετατόπιση μεγάλου μέρους του μεταφορικού έργου σε φορτηγά ιδιωτικής χρήσης. Όμως, το περιοριστικό καθεστώς που εξακολουθεί να διέπει τα φορτηγά ιδιωτικής χρήσης οδηγεί σε ακόμα χαμηλότερη αποτελεσματικότητα (δηλαδή, πολλές άδειες διαδρομές των συνήθως γερασμένων φορτηγών, Διάγραμμα 12), καθώς και τελικά χαμηλότερη ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, όπως ενδεικτικά αποτυπώνεται και από τον υψηλό λόγο αποθεμάτων προς πωλήσεις στις επιχειρήσεις, ακόμα και πριν την κρίση (Διάγραμμα 13). Η αναποτελεσματικότητα που εντοπίζεται στην οργάνωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών έχει μάλιστα ιδιαίτερα αυξημένη επίπτωση στη χώρα μας λόγω του γεγονότος ότι ο σιδηρόδρομος καταλαμβάνει εξαιρετικά περιορισμένο μερίδιο (περίπου 1%).

Παρόλο που το πλαίσιο για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές χαρακτηρίζεται από μια ημιτελή και όχι προσαρμοσμένη στα ελληνικά δεδομένα μεταρρύθμιση (σύμφωνα με έκθεση αξιολόγησης επιπτώσεων του ΣΕΒ), κρίνεται θετική η ολοκλήρωση του διαγωνισμού για το λιμάνι του Πειραιά, η πρόωθηση του διαγωνισμού για την TRAINOSE και η προοπτική, επιτέλους, να ανακηρυχθεί ανάδοχος για το Θριάσιο πεδίο. Το στοίχημα για τη χώρα έγκειται στην αξιοποίηση του πάρκου εφοδιαστικής και του προαναφερόμενου πλέγματος στην κατεύθυνση ανάπτυξης υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (πχ ανασυσκευασία, διαλογή, μικρο-συναρμολόγηση, κτλ) με εστίαση στις διεθνείς μεταφορικές ροές. Το μέγεθος των προοπτικών που υπάρχουν καταγράφεται, ενδεικτικά, από τον πολλαπλασιασμό των διακινούμενων εμπορευματοκιβωτίων (TEU) στον Πειραιά (Διάγραμμα 14).

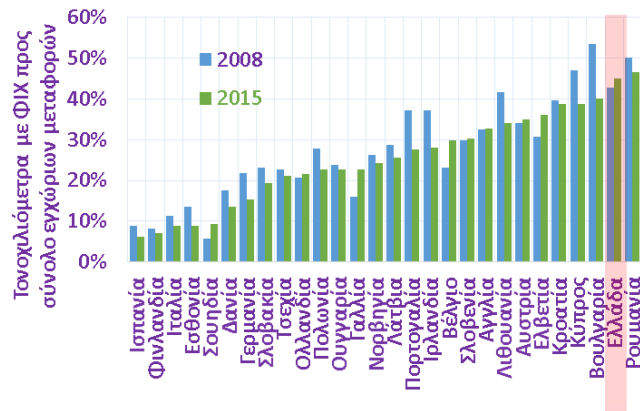
Επίσης, ορθώς ο Ν4302/14 αναγνώρισε ότι ο κλάδος λειτουργεί εξ ορισμού ως αλυσίδα αξίας και αντιμετώπισε ενιαία το σύνολο των διεργασιών που είναι απαραίτητες για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο της ροής (της μεταφοράς, της διαμεταφοράς και της αποθήκευσης) αγαθών, καθώς και της σχετικής πληροφορίας. Είναι όμως επιτακτική ανάγκη τώρα η δημόσια διοίκηση να νομοθετήσει άμεσα την απαραίτητη δευτερογενή νομοθεσία του Ν4302/14 που αφορά στην απλοποίηση της αδειοδότησης των επιχειρήσεων του κλάδου, ειδικά στο βαθμό που υπάρχουν οι σχετικές και ώριμες τεχνικές εισηγήσεις και να καλύψει [τα κενά του Ν4302/14 που εντόπισε και η έκθεση αξιολόγησης ρυθμίσεων του ΣΕΒ](#).

Παρόλο που το συνολικό περιβάλλον καθώς και το φορολογικό πλαίσιο αποθαρρύνουν τις νέες επενδύσεις, η αναγνώριση της κομβικής σημασίας που έχει η αύξηση της αποτελεσματικότητας της

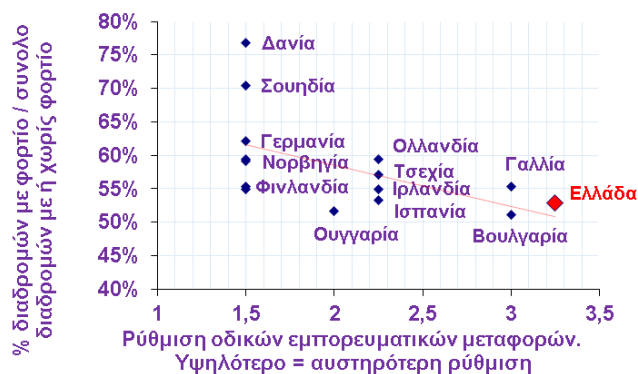
Διάγραμμα 10: Κατάταξη Ελλάδας στον Logistics Performance Index (LPI) (World Bank, 2016)

Διάγραμμα 11: Τονοχλιόμετρα με φορτηγά ιδιωτικής χρήσης προς σύνολο εγχώριου μεταφορικού έργου (Eurostat 2015)

Διάγραμμα 12: Αποτελεσματικότητα & ρύθμιση οδικών εμπορευματικών μεταφορών (Eurostat 2012, ΟΟΣΑ, 2013)

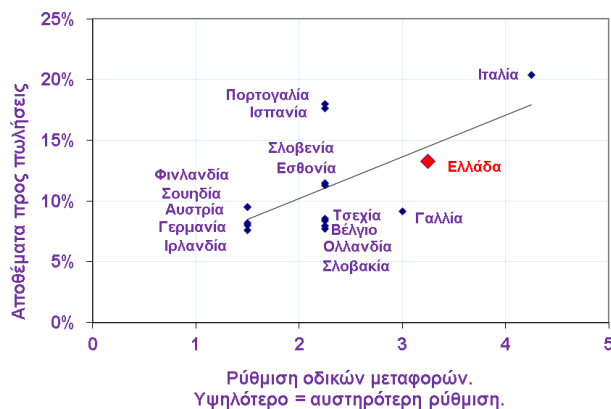
εφοδιαστικής αλυσίδας σε όλο το πλέγμα της οικονομίας ως προς την ενίσχυση της μη μισθολογικής ανταγωνιστικότητας της χώρας, αποτελεί προαπαιτούμενο ώστε να πετύχει το οποιοδήποτε εθνικό σχέδιο ανάπτυξης και ανάπτυξης. Η αναγνώριση αυτή πρέπει να υποστηριχθεί με συγκεκριμένες δράσεις, όπως

- την αναβάθμιση του δικτύου εφοδιασμού εντός της επικράτειας, με γρήγορες και φθηνές διασυνδέσεις της περιφέρειας με κεντρικούς κόμβους διακίνησης,
- την προσέλκυση διεθνών μεταφορικών ροών και παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, κατά (χρονική) προτεραιότητα γύρω από δυο μεγάλες εμπορευματικές πύλες, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη,
- την άμεση βελτίωση της καθημερινής λειτουργίας των κλάδων,
- τη βελτίωση των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορικών υποδομών,
- την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών σε όλο το μήκος του εφοδιασμού (από τα τελωνεία μέχρι τον καταναλωτή) που θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα, θα ενισχύσουν την διαφάνεια των συναλλαγών και θα έχουν σημαντικές θετικές επιπτώσεις και στα φορολογικά έσοδα ([σύμφωνα με σχετική μελέτη του Ο.Π.Α. και της Google για το ΣΕΒ](#)).

Ειδικά σε ό,τι αφορά τη βελτίωση της καθημερινότητας του κλάδου, απαιτείται μείωση του κόστους λειτουργίας, μέσα από την αναθεώρηση ξεπερασμένων κανονισμών όπως η πυρασφάλεια, των εγκρίσεων εσωτερικής αναμόρφωσης και επέκτασης εγκαταστάσεων (Διάγραμμα 15), αλλά και το κόστος αδειοδότησης των φορολογικών αποθηκών. Ειδικά για την πυρασφάλεια, η υφιστάμενη νομοθεσία του ΠΔ 71/1988 έχει ξεπεραστεί από τις διαθέσιμες τεχνολογικές λύσεις με αποτέλεσμα η κατασκευή ενός αποθηκευτικού κτιρίου στην Ελλάδα να κοστίζει 5-8% ακριβότερα από ένα αντίστοιχο κτίριο στις άλλες χώρες της Ευρώπης. Στην περίπτωση, μάλιστα, της άδειας φορολογικής αποθήκης το κόστος φτάνει τα €180.000 χωρίς ευχέρεια αξιοποίησης της για πολλαπλούς πελάτες και οικονομίες κλίμακας όπως εφαρμόζεται σε άλλες χώρες της Ε.Ε. Επίσης, χρειάζεται η [παροχή αξιοπρεπών και ανταποδοτικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας](#), όπως ύδρευση, άρδευση, οδικό δίκτυο και πρόσβαση, σήμανση, καθαριότητα, κτλ, που συνδέονται με τη οριοθέτηση χρήσεων γης και τον εξορθολογισμό των άτυπων συγκεντρώσεων εγκαταστάσεων εφοδιαστικής. Αντίστοιχα, εκκρεμεί η εφαρμογή του Ν4302/14 από όλη τη δημόσια διοίκηση. Ενδεικτικά, για ανυψωτικά μηχανήματα τύπου clark, [έχει μεν καταργηθεί η υποχρέωση έκδοσης άδειας](#) (με ανάλογη κατάργηση του κόστους), όμως υπάρχουν Περιφέρειες που ακόμα δεν έχουν ενυγραμμιστεί. Η δημιουργία εξειδικευμένου φορέα προώθησης της εξωστρέφειας της ελληνικής εφοδιαστικής αλυσίδας, ακολουθώντας τις αποτελεσματικές πρακτικές σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που με μεγάλη επιτυχία έχουν οδηγήσει άλλες ευρωπαϊκές χώρες να ηγούνται στους σχετικούς δείκτες ανταγωνιστικότητας της εφοδιαστικής, μπορεί να εντάξει τις βελτιώσεις αυτές στο πλαίσιο της υπάρχουσας Εθνικής Στρατηγικής ανάπτυξης του κλάδου. Αυτή θα θέσει στη συνέχεια τα θεμέλια μιας υγιούς, βιώσιμης και ταχείας ανάπτυξης της παραγωγικής βάσης της χώρας.

Σε ό,τι αφορά τις υποδομές, κρίσιμα ζητήματα είναι η ολοκλήρωση του οδικού και σιδηροδρομικού άξονα Πάτρα- Αθήνα- Θεσσαλονίκη-Ευδομένη- Προμαχώνας και διασύνδεση με την κεντρική Ευρώπη μέσω των διαδρόμων του διαευρωπαϊκού δικτύου (TEN-T). Όμως, οι μεγάλες καθυστερήσεις στις σιδηροδρομικές υποδομές συνεχίζονται, παρόλο που οι κοινοτικοί πόροι είναι διαθέσιμοι εδώ και 10 χρόνια. Επίσης, χρειάζεται να προωθηθεί η δημιουργία κόμβων διασύνδεσης ("Dry Ports") σε περιοχές όπως ο Βόλος, η Αλεξανδρούπολη, και η Καβάλα που θα εξομαλύνουν τη λειτουργία των λιμανιών του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, χωρίς υπερ-συμφόρηση του αστικού ιστού. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί πως παρόλο που ο Πειραιάς ακόμα δεν έχει μεγιστοποιήσει τα οφέλη του, η ταυτόχρονη αξιοποίηση του λιμανιού της Θεσσαλονίκης συνδυαστικά με τις περιοχές της Σίνδου και του Γκόνου, μπορεί να δώσει μια ιδιαίτερα σημαντική ώθηση ανάπτυξης, τόσο τοπικά όσο και εθνικά, αξιοποιώντας όλες τις ευελιξίες των πάρκων εφοδιαστικής αλυσίδας.

Διάγραμμα 13: Λόγος αποθεμάτων προς πωλήσεις ΑΕ και ΕΠΕ & ρύθμιση οδικών εμπορευματικών μεταφορών (Στοιχεία Bureau van Dijk, ΟΟΣΑ, 2008)

Διάγραμμα 14: Προβλήτα COSCO και ΟΛΠ: . Κίνηση εκατ. εμπορευματοκιβωτίων 20' (Στοιχεία ΟΛΠ, PCT 2015)

Διάγραμμα 15: Κατάταξη Ελλάδας σε ότι αφορά την έκδοση άδειας οικοδομής για αποθήκη ([Δείκτης αδειοδότησης αποθήκης Doing Business World Bank](#))

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δισ. 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δισ. 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δισ. 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δισ. ** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δισ.	Ασφαλ. εισφορές € 2 δισ.	Φόρος επί κερδών € 1,6 δισ.

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

M: +32 (0) 494 46 95 24

E: sevbrussels@proximus.be

Ακολουθήστε μας στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης:

